

Emléktábla-avatás a Közteleken

Ünnepi megemlékezés az 1866. évi alakuló közgyűlés helyszínén

1866. december 9-én Pesten tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Erdészeti Egylet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egykori budapesti székházában, mely a Közteleknek elnevezett területen állt. Százötven évvel később, 2016. november 25-én a jelenkori egyesületi tagok gyűltek egybe az első egyesületi székházépületnél, a mai Köztelek utcában, hogy emléktábla elhelyezésével tisztelegjenek a másfél évszázaddal ezelőtti események színhelyén.

Megemlékezés a Köztelek utcában

Lomniczi Gergely főtitkár rövid felvezetővel köszöntötte a jubileumi rendezvény résztvevőit, majd Zambó Péter elnök tartott ünnepi beszédet.

„Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Tagtársak! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országos Erdészeti Egyesület nevében köszöntöm Önöket jubileumi évünk egy újabb eseményén, az egykori Köztelek helyén tartott megemlékezésen!

Mostani rendezvényünk kicsit megbújik a nagyobb nyilvánossággal zajló jubileumi programok sorában, pedig jelentős alkalomról van szó. Hiszen azon a helyen állunk, ahol 1866. december 9-én 43 fő részvételével lezajlott az Országos Erdészeti Egyesület alakuló ülése. Itt szökkent szárba az a kezdeményezés, amely a magyar erdők szolgálatát tűzte ki maga elé célul, és a másfél évszázados, folyamatos egyesületi élet keretei között teljesedett ki.

A 21. századi nagyváros képe napjainkra eltakarja előlünk azt a jelentőségteljes életet, ami ezen a helyen zajlott az 1800-as évek derekától kezdve. A város határai azóta kitágultak, a mai utcakép elnyelte az egykor nyüzsgő agráriumi központnak számító telket és épületet. Az avatatlan szemlélő már nem is sejtí, hogy a reformkor és az azt követő nemzeti építkezés egyik kiemelkedő színter-

re ez a manapság átlagosnak mondható belvárosi utca. Ezért, a mai emberek figyelmének felhívására, és az utókor emlékezetére helyezük el most emléktáblánkat az épület falán.

De hogyan is kötődik Egyesületünk egy mégoly patinás, de mégiscsak budapesti épülethez? A gazdasági és szellemi önállósodást szolgáló reformkor egyik motorjaként 1825-ben alapították meg a Lófuttató Társaságot, amely 1832-ben vásárolta meg az itt álló üres telket. A Társaságban aktív szerepet játszó gróf Széchenyi István javaslatára nevezték el a helyet „Közteleknek”, amely hosszú éveken keresztül az önálló magyar agráriumi kiállításainak helyszínéül szolgált. Itt épült fel később a Társaság székháza is, amely története során a hazai mezőgazdaság olyan emblemikus helyszíne lett, mint az erdőgazdálkodás vonatkozásában Egyesületünk Alkotmány utcai székháza.

A Lófuttató Társaság ekkor már Országos Magyar Gazdasági Egyesület néven folytatta működését, és tevékenységét is kibővívte már nem csak az állattenyésztés, hanem a teljes agráriumi kérdéskörrel foglalkozott. 1842-ben Erdészeti Szakosztályt is létrehozta, vagyis már Egyesületünk megalakulása előtt megjelentek az erdészeti témák e falak között.

Valószínűleg ennek a kapcsolatnak is köszönhető, hogy 1866. december 9-én az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Köztelek utcai székháza adott otthont a magyar érzelmű Országos Erdészeti Egyesület alakuló ülésének. A 43 résztvevő itt választotta elnökéül Keglevich Béla grófot, aki mellett Bedő Albert látta el a titkári teendőket.

A Köztelek épülete húsz éven keresztül szolgált a szárnyait bontogató új Egyesület otthonául. Itt tartották az elnökségi és bizottsági üléseket, ide érkezett a posta. Maga az épület a korban a legmodernebbek közé számított. Az Erdészeti Lapok korabeli cikkei gyakran „palotának” nevezik, és egy helyütt lelkesen írnak a „helyiségek gondos és fényes berendezéséről”, és az azokat „igen tetszetőssé és kényelmessé tevő villamos világításról”. A gyorsan gyarapodó Erdészeti Egyesület azonban hamar kinőtte ezeket a kereteket. Erről tanúskodik az 1885. évi közgyűlésről szóló beszámoló is, amely így ír: *Az idei közgyűlés a leglátogatottabbak közé számítható. A jelentkezők száma 200-nál több volt; a másodalelnökre és a két választmányi tagra pedig 134-en szavaztak. Szép szám! Meg is telt a Köztelek kis terme s annak előterme, s még sem fértünk el valamennyien. Szék építéssel kevésnek jutott. Már ezen körülmény is igazolja, hogy ideje volt bázat szerezniünk.*

1886-ban Egyesületünk tehát új székházába költözött. De a kapcsolat a két szervezet között sokáig megmaradt,

Zambó Péter elnök ünnepi beszédet tartott az emléktábla avatáskor

így a Köztelek a korabeli erdészek számára ismert, gyakran látogatott helyszínként élt tovább. Emlékezzünk tehát itt dolgozó elődeinkre, és ne feledjük azt a kapcsolatot, amely már a kezdetekkor az agrárium más szereplőjéhez kötötte szakunkat!

Emlékezzünk továbbá arra az alkotó erőre, amely erről a helyről indulva megteremtette, és 150 évre elegendő útravalóval látta el Egyesületünket! Ez az erő az egyes tagok szerepvállalásán, áldozatkészségén alapult. Elődeink példát mutatnak számunkra azzal, ahogy idejüket, tehetségüket, szaktudásukat, vagy akár anyagi javaikat a közös cél szolgálatába állították.

Köszönjük, hogy ma is vannak ilyen tagjaink! Hiszen a most avatandó emléktáblát is egyik tagtársunk, *dr. Sárvári János* adományozta a közösségnek. *Dr. Ki-*

Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár mondta el a gondolatait

az 1866-os eseményekre. Beszédében felhívta a figyelmet, hogy az erdész hivatás kilombosodott fája ma is két fon-

Dr. Oroszi Sándor előadást tartott a díszteremben

tóknak az Egyesület szakmai és közösségi életében.

Az „Ezen a helyen állt a „Köztelek” épülete, amelyben 1866. december 9-én megalakult az Országos Erdészeti Egyesület. Fennállásának 150. évfordulója alkalmából állíttatta az Országos Erdészeti Egyesület. 2016.” szövegezésű emléktáblát Zambó Péter elnök, Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár és dr. Sárvári János, a Könyvtár óre leplezték le, majd a tisztelet koszorúját *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* technikus alelnök és *Mocz András* magánerdős alelnök helyezték el az épület falán.

A jubileumi ünnepséget *dr. Oroszi Sándor*, az Erdészettörténelmi Szakosztály és az Erdészeti Lapok Szerkesztőbizottság elnöke, és *Balogh Róbert*, az Egyesület történetét kutató történész szakmai előadásai zárták, az OMGE és az OEE alapításáról, illetve az egyesületi székházak tör-

Zambó Péter, Ugron Ákos Gábor és Dr. Sárvári János leplezte az emléktáblát

rály Pál örökös tagunk Erdészeti Lapokban megfogalmazott felhívását magáénak érezve nemcsak a táblaállítás költségeit vállalta magára, hanem kitartó munkával szervezte, intézte a megvalósítást. János, az Egyesület minden tagja nevében mondok most Neked köszönetet, egyrészt a komoly támogatásért, másrészt a mindannyiunk elé állított példáért!

Tisztelt Tagtársak! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Néhány héttel ezelőtt, Halottak napján országsszerte számos helyszínen tisztelegtünk az Egyesület életében komoly szerepet játszó erdész elődeink előtt. Köszönöm, hogy most együtt emlékezzünk Egyesületünk alapítására – nemcsak a helyre, hanem a helyhez kötődő emberekre egyaránt! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!

Az elnöki ünnepi beszéd után *Ugron Ákos Gábor* a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkára emlékezett

tos alapelvben gyökerezik, a szakmai elhivatottságban és az erdész barátságban. E két alapelv testesül meg immár 150 éve az Egyesület működésében. A szakmai elvek továbbvitele és az összetartás az évszázadok viharai közepette is tovább élte az erdészhivatást. A jövőben is ezeknek kell lennie az útmuta-

Az OEE első székházának épületére elhelyezett emléktábla

Balogh Róbert történész az OEE székházainak történetét mutatta be

ténetéről, az egykori OMGE székház helyén működő zeneiskola dísztermében.

Az OEE Elnöksége a rendezvényen ragadta meg az alkalmat, hogy *prof. dr. Kosztka Miklós*, a Díj Bizottság leköszönő elnökének, a tagság nyilvánossága előtt megköszönje sokéves lelkiismeretes, elhivatott egyesületi munkáját, melyet az egyesületi és szakmai kiténtések odaítélése során kifejtett.

Szöveg és kép: **Nagy László**